

Завдання 1

Розкрийте сутність впливу віку на динаміку творчості.

У відповіді:

- порівняйте особливості творчості у дитинстві, юності, дорослості та старості;
- вкажіть, які когнітивні процеси змінюються з віком;
- зробіть висновок: чи існує універсальний пік творчості, чи він залежить від виду діяльності.

Завдання 2

Поясніть поняття *сензитивних періодів у розвитку творчості*.

Необхідно:

- навести мінімум 3 приклади з різних сфер (наука, мистецтво, література тощо);
- пояснити, чому саме ці періоди є критичними;
- врахувати індивідуальні відмінності розвитку творчості;
- коротко обґрунтувати роль середовища.

Завдання 3

Охарактеризуйте вікові особливості уяви.

– Розкрийте:

- різницю між уявою дитини та дорослого;
- поняття «фантазія як художня вигадка»;
- роль уяви у творчій діяльності.

– Назвіть 2-3 психологічні теорії творчості та коротко вкажіть їх підхід до вікової динаміки.

Завдання 4.

Заповніть таблицю:

Віковий період	Особливості творчості	Типові бар'єри	Приклади діяльності

*Таблиця повинна містити узагальнені психологічні характеристики

Завдання 5.

Самостереження

(додаткове (необов'язкове) завдання)

Проаналізуйте власну творчу активність.

Опишіть:

- як змінювалася Ваша творчість з віком;
- які фактори впливали (школа, оточення, мотивація);
- чи відчуваєте Ви розвиток або спад творчості.

Кейс-завдання

Ситуація 1

Людина 35 років працює в стабільній професії, але відчуває зниження творчості та мотивації. Водночас у дитинстві активно займалася творчістю.

Питання:

1. Які причини такого зниження можливі?
2. Які внутрішні та зовнішні чинники впливають?
3. Запропонуйте 3 способи відновлення творчості.

Ситуація 2

Молодий науковець активно публікується до 30 років, після чого продуктивність знижується, хоча досвід зростає.

Проаналізуйте:

- співвідношення зовнішніх і внутрішніх чинників;
- роль мотивації, вигорання, соціального тиску;
- роль типу мислення (конвергентного / дивергентного);
- чи є це закономірністю.

Ситуація 3

Людина починає активно займатися творчістю після 60 років і досягає значних результатів.

Поясніть:

- психологічні механізми такого явища;
- переваги пізньої творчості;
- чи можна вважати це типовим.

Завдання 6

Виконання:

– або письмово розкрити зміст щонайменше трьох питань із наведеного переліку тем;
– або підготувати одну доповідь/презентацію на одну із запропонованих тем (з представленням на наступному практичному занятті).

1. Вікові піки творчої продуктивності: міф чи науковий факт
2. Порівняння дитячої та дорослої творчості: психологічний аналіз
3. Сензитивні періоди розвитку творчості у різних видах діяльності
4. Роль уяви в структурі творчого мислення особистості
5. Фантазія як механізм художньої творчості
6. Розвиток творчого потенціалу в умовах сучасної освіти
7. Вплив соціального середовища на становлення творчої особистості
8. Внутрішня мотивація як ключовий чинник творчої діяльності
9. Психологічні бар'єри творчості у дорослому віці
10. Професійне вигорання та його вплив на творчість
11. Співвідношення інтелекту та креативності у різні вікові періоди
12. Гендерні особливості прояву творчості
13. Пізня творчість: психологічні ресурси та можливості розвитку
14. Творчість у науковій діяльності: вікові закономірності продуктивності
15. Самореалізація особистості через творчість на різних етапах життя

Завдання 7

Напишіть узагальнений висновок (0,5–1 сторінка):

- чи залежить творчість від віку;
- який період є найбільш сприятливим;
- що важливіше – вік чи умови розвитку.